

Vragen webinar Instrumenten fysieke belasting

Versie 11 juni 2020

In dit document beantwoorden we de vragen die zijn gesteld tijdens het webinar over medewerkersbetrokkenheid bij gezond en veilig werken. De vragen zijn geclusterd onder de volgende onderwerpen:

- [Fysieke belasting](#)
 - [Gebruik van instrumenten](#)
 - [Inhoudelijke vragen over de instrumenten](#)
 - [Overheidscampagne fysieke belasting en samenwerkingen](#)
-

Fysieke belasting

Waarom delen jullie trillingen in onder fysieke belasting terwijl het een fysische factor is, ook volgens de Arbwet?

Trillingen kunnen leiden tot klachten aan het bewegingsapparaat, net als de andere vormen van fysieke belasting (tillen, dragen, werkhoudingen etc.); hoewel er ook andere gezondheidsgevolgen zijn kan dat reden zijn om ze toch mee te nemen onder de noemer 'fysieke belasting'. Maar onder fysische factoren mag ook, als dit risico maar niet vergeten wordt.

In een RIE is vaak opgenomen dat er een nader onderzoek uitgevoerd dient te worden naar fysieke belasting. Wanneer heb je hieraan voldaan en hoe kun je dit het beste aanpakken?

Als uit een RIE blijkt dat de fysieke belasting mogelijk risico's met zich meebrengt, is een verdiepende RIE verplicht. In sommige branches zijn daar branchespecifieke instrumenten voor beschikbaar, die meestal te vinden zijn op de website van branche- of sectororganisaties of in een arbocatalogus. Zijn die er niet dan kan de [Checklist fysieke belasting](#) worden gebruikt om een eerste indruk te krijgen of er sprake is van een risico; en indien nodig vervolginstrumenten om de risico's goed in kaart te brengen (hier verwijst de checklist naar). Omdat de Inspectie SZW deze tools ook gebruikt, heb je daarmee aan je plicht voldaan, mits er ook een passend plan van aanpak wordt opgesteld. Ook zijn er andere branche-overstijgende instrumenten beschikbaar zoals het Handboek fysieke belasting.

Welke onderzoeken zijn er die tillen en dragen en het optreden van rugklachten met elkaar in verband brengen? Hetzelfde voor duwen en trekken en het ontwikkelen van schouderklachten?

Dit zijn er teveel om hier op te noemen. Een belangrijke review over tillen/dragen en rugklachten is: Wai EK, Roffey DM, et al. Assessment of Occupational Lifting and Low Back Pain: Results of a Systematic Review, Spine J, 2010, juni, 10(6) 554-66. doi: 10.1016/j.spinee.2010.03.033.

En een review over duwen/trekken en schouderklachten is: Hoozemans MJM, Knelange EB, Frings-Dresen MHW, et al. Are pushing and pulling occupational risk factors for upper extremity symptoms? A systematic review of occupational studies, Occup Environ Med 2014 71: 788-795.

Welke normen en grenswaarden zijn er voor werkzaamheden waarbij gesleept en gegooid wordt met bijvoorbeeld bigbags of andere zakken/materialen?

Voor dit type werk zijn geen normen of grenswaarden, omdat deze gebaseerd zijn op een doorsnee manier van werken. Vanuit de NIOSH-methode voor tillen wordt wel geadviseerd om tilhandelingen op een rustige manier uit te voeren, omdat grote versnellingen voor piekbelasting zorgen en daarmee risico's sterk verhogen.

Gebruik van de instrumenten

Mogen de instrumenten ook door niet-gecertificeerde personen gebruikt worden en worden de resultaten dan toch geaccepteerd, omdat de tool moet leiden tot een goed advies/inventarisatie?

Jazeker, de instrumenten zijn zo ontwikkeld dat ze zonder specifieke training of opleiding ook kunnen worden gebruikt. Maar als blijkt dat de situatie te ingewikkeld is om zelf te beoordelen dan is het advies wel om een deskundige (ergonoom, bedrijfsfysiotherapeut, bewegingswetenschapper e.d.) in te schakelen.

Wie zouden volgens jullie de instrumenten moeten gebruiken, alleen de HR-professional?

Zie vorige antwoord.

Wordt het door Inspectie SZW geaccepteerd als je de instrumenten gebruikt?

Ja, de Inspectie SZW was zelf ook betrokken bij de ontwikkeling van de instrumenten en gebruikt ze zelf ook. Het doel was juist om instrumenten te ontwikkelen die bedrijven ondersteunen bij het naleven van de arboverplichtingen.

Zijn besproken instrumenten ook hetgeen de Inspectie SZW als 'voldoende' of als 'norm' aanhoudt? Of heeft SZW ook de voorkeur voor andere instrumenten bij vaststellen van de verschillende soorten van fysieke belasting?

Zie vorige antwoord.

Is er een instrument voor werkplekonderzoeken?

Nee, niet specifiek. Onze instrumenten kijken naar het totaalplaatje: de fysieke belasting van de medewerkers, die voortkomt uit het geheel van werkplek, middelen, organisatie van het werk e.d. Ze geven wel (via inzicht in de risicofactoren) richting voor het zoeken van oplossingen, dit kan dus o.a. herinrichting van de werkplek zijn.

Kan ik als adviseur met 1 inlogcode bij meerdere bedrijven instrumenten invullen?

Ja, de beoordelingen worden gedaan onder het account van de beoordelaar. Je kan meerdere beoordelingen doen die in het overzicht te onderscheiden zijn op datum en beschrijving.

Inhoudelijke vragen over de instrumenten

Hoe kun je de resultaten op persoonsniveau in BAS vertalen naar maatregelen op groepsniveau?

De resultaten uit BAS zijn op persoonsniveau. Om te inventariseren of er maatregelen op groepsniveau te nemen zijn, kan in een bijeenkomst gevraagd worden de adviezen te delen. Bij kleinere organisaties kan de preventiemedewerker adviezen navragen in een ronde langs de medewerkers. TNO is bezig een versie van BAS te ontwikkelen waarmee een geautomatiseerde inventarisatie op organisatie/ groepsniveau mogelijk is. Deze zal beschikbaar gemaakt worden via het Johan portaal.

Kunnen de checklist fysieke belasting en BAS ook gebruikt worden in het Johan portaal?

Zie vorige antwoord.

Zijn de instrumenten te downloaden en op je eigen pc in te vullen? Zo nee, wie heeft toegang tot de gegevens en hoe zijn deze beveiligd?

Nee, omdat we de instrumenten ook af en toe updaten houden we ze liever 'centraal'. TNO doet niets met deze gegevens, ze worden zorgvuldig afgeschermd en zijn niet beschikbaar voor derden

Worden de gegevens die in de instrumenten worden ingevuld gedeeld met derden / gebruikt TNO deze gegevens?

Zie vorige antwoord.

Status multidisciplinaire richtlijn 'Tillen'?

De versie van 2013 is nog actueel.

Inzet sensoren voor meten fysieke belasting. En zijn er al fysieke profielen bekend voor bepaalde beroepsgroepen zoals de schilders en glazetters?

Hier wordt aan gewerkt, in eerste instantie vooral gericht op bewustwording/inzicht bij werknemers. Maar we zien het belang van inzet van sensoren voor betrouwbare risicobeoordeling, en zijn voornemens deze toepassing ook in de ontwikkelingen mee te nemen.

Toepasbaarheid van beoordelingstools fysieke belasting bij mensen met lichamelijke klachten

De beoordelingstools fysieke belasting zijn direct toepasbaar voor mensen met lichamelijke klachten, omdat zij een andere belastbaarheid hebben dan 'gezonde' mensen. De tools zijn preventief bedoeld en hebben grenswaarden die gebaseerd zijn op 'gezonde' mensen. Dus voor mensen met klachten is het van belang om maatwerk te leveren en een arbeidsdeskundige in te schakelen.

Waar moet je rekening mee houden bij repeterend werk?

Raadpleeg daarvoor HARM en de factoren die daarin zijn opgenomen.

In hoeverre zijn de tools in de afvalbranche voor beoordeling fysieke belasting te beoordelen op basis van de verschillende tools voor beoordeling van fysieke belasting? Dit voor de P90 norm en de Leidraad fysieke belasting.

Raadpleeg de arbocatalogus voor de afvalbranche, daarin staat een uitgebreide beschrijving van potentiële risico's en verwijzing naar instrumenten, waaronder de instrumenten die we hebben gepresenteerd.

We hebben veel oudere medewerkers en zijn altijd op zoek naar middelen om de fysieke belasting te verminderen.

De tools zijn voor 18 jaar tot pensioenleeftijd, niet specifiek voor ouderen. Jongeren vormen immers ook een risicogroep, dus alle leeftijden moeten beschermd worden. Door een goede preventieve aanpak kunnen mensen gezond en productief hun pensioen halen.

Komende periode gaan we over op de 45001, een slim exoskelet: er zijn vele aanbieders maar zijn er ook succesvolle toepassingen?

We nemen aan dat er met 'slimme' exoskeletten 'actieve' exoskeletten wordt bedoeld. Voor zover wij weten zijn er nog weinig aanbieders. Op de EU-markt alleen GBS. In Azië zijn er misschien al meer op de markt. Het zijn allemaal rompexoskeletten, armexoskeletten zijn nog niet dichtbij de markt. Succesvolle toepassingen (of onderzoeksresultaten daarvan) zijn ons niet bekend. Met BS, doorontwikkeling van Robomate) worden bij BMW experimenten uitgevoerd.

Overheidscampagne fysieke belasting en samenwerkingen

Welke partners zijn betrokken bij de overheidscampagne preventie klachten door fysieke belasting?

Diverse stakeholders, met name uit hoog risico branches landbouw, bouw, zorg, industrie en vervoer en transport. Denk aan branche-, werkgevers- en werknemersorganisaties uit deze branches, arboprofessionals fysieke belasting (o.a. uit arbodiensten) en enkele kennisinstituten. Het idee is om samen met stakeholders te werken aan co-creatie op bepaalde thema's. Denk aan bronaanpak, vroegsignalering, langdurig zitten...

Worden er bij de campagne fysieke belasting vanuit SZW ook bepaalde branches uitgelicht en gecontroleerd?

Er zal wel focus zijn vanuit SZW op deze 'hoog risico' branches voor fysieke overbelasting, die zijn gekozen op basis van monitorcijfers van TNO, maar er is op dit moment geen programma voorzien vanuit de Inspectie SZW gericht op fysieke belasting. Wel zal er aandacht zijn voor fysieke belasting bij hun lopende programma's/inspecties, maar deze zijn dus niet specifiek gericht op deze branches.

Werken jullie samen met de brancheverenigingen?

Zie vorige twee vragen.